

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ  
HENRI MAYRAS  
της 21ης Σεπτεμβρίου 1972 \*

*Κύριε Πρόεδρε,  
Κύριοι δικαστές,*

**I — Εισαγωγή**

Η παρούσα υπόθεση εντάσσεται σε πλαίσιο ήδη γνωστό στο Δικαστήριό σας, επ' ευκαιρία της προσφυγής που άσκησαν το 1966 οι ολλανδοί, βέλγοι και γερμανοί παραγωγοί τσιμέντου. Οι τσιμεντοπαραγωγοί αυτοί είχαν συνάψει ήδη από το 1956 συμφωνία (τη Noordwijks Cement Accoord) προκειμένου, κατά την έκφραση του γενικού εισαγγελέα Roemer, «να παρατείνουν και να αναδιοργανώσουν το κανονιστικό σύστημα της ολλανδικής αγοράς τσιμέντου, την οποία οι ολλανδοί παραγωγοί δεν μπορούν προφανώς να εφοδιάσουν κατά τρόπο επαρκή».

Δεν αμφισβητείται το γεγονός ότι μόνη η εγχώρια παραγωγή δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες των Κάτω Χωρών παρά το ότι, από εικοσαετίας, η εξάρτηση της χώρας αυτής, όσον αφορά τον εφοδιασμό σε τσιμέντο, μειώθηκε αισθητά.

Η κατανάλωση του προϊόντος αυτού, που είναι απαραίτητο για την κατασκευή οικοδομών, ανερχόταν το 1971 σε 5 εκατομμύρια

τόνους περίπου εμφανίζοντας μεγάλη αύξηση, εφόσον κατά τη δεκαετία 1950-1960 τριπλασιάστηκε η διαθεσίσα στο εμπόριο στις Κάτω Χώρες ποσότητα. Ενώ όμως κατά το 1960 η ολλανδική βιομηχανία παρήγαγε μόνον 36% του τσιμέντου που καταναλώθηκε στη χώρα, το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 66% κατά το 1971, δηλαδή υπερέβη τα 3 εκατομμύρια τόνους. Μόνο, λοιπόν, ένα τρίτο της κατανάλωσης καλύπτεται με εισαγωγές που μόλις υπερβαίνουν το 1,5 εκατομμύριο τόνους και που προέρχονται κυρίως από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Βέλγιο.

Οι εισαγωγές από άλλες χώρες, ακόμη και από την κοινή αγορά, ήσαν και παραμένουν αμελητέες αναμιβίβλα λόγω του κόστους της μεταφοράς, αλλά και λόγω των συμπράξεων μεταξύ παραγωγών και εμπόρων.

Αυτό διότι στο παρελθόν οι ολλανδοί, γερμανοί και βέλγοι παραγωγοί συνήσαν τη συμφωνία που υπέμνησα πιο πάνω, η οποία προέβλεπε για τον εφοδιασμό της ολλανδικής αγοράς με τσιμέντο και τούβλα ποσοστάσεις, ενιαίο καθορισμό των τιμών και των όρων πωλήσεως, υποχρέωση αποκλειστικής προμήθειας και αγοράς, ορισμένες απαγορεύσεις εξαγωγής, καθώς και περιορισμούς στη δημιουργία νέων βιομηχανιών τσιμέντου.

\* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

Έτσι η προσφορά τσιμέντου στην ολλανδική αγορά αποτελούσε αντικείμενο διεθνούς συμπράξεως, κατά της οποίας η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δεν παρέλειψε να διενεργήσει έρευνα. Η σύμπραξη αυτή υφίσταται ακόμη, αν και τροποποιημένη, και συνιστά επί του παρόντος αντικείμενο μιας διαδικασίας επί της οποίας πρέπει προσεχώς να εκδοθεί απόφαση.

Το εμπόριο όμως τσιμέντου στις Κάτω Χώρες — και αυτό είναι το αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς — ρυθμίστηκε επίσης, όχι με συμφωνία, αλλά με τις αποφάσεις μιας ενώσεως εμπόρων που εντάχθηκαν στη «Vereeniging van Cementhandelaren» (που εφεξής θα αναφέρεται με τα αρχικά VCH).

Η ήδη παλαιά αυτή ένωση ιδρύθηκε το 1928 στο Άμστερνταμ. Το 1971 αριθμούσε 408 μέλη, χονδρεμπόρους, η δραστηριότητα των οποίων καλύπτει το 67,5% της αγοράς. Οι έμποροι αυτοί πωλούν στις εργοληπτικές επιχειρήσεις δημοσίων ή ιδιωτικών έργων και σε ορισμένους εγκεκριμένους λιανεμπόρους τόσο τσιμέντο ολλανδικής παραγωγής όσο και εισαγόμενο. Οι μη συμβεβλημένοι έμποροι, οι «outsiders», ο αριθμός των οποίων έχει αναμφιβόλως αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, είναι 234, εμπορευόμενοι μόνο το 32,5% του τσιμέντου που καταναλώνεται στις Κάτω Χώρες.

Σύμφωνα με το καταστατικό της, η VCH έχει ως σκοπό να «διευκολύνει το εμπόριο τσιμέντου των μελών της» και «να αναλαμβάνει την προάσπιση των συμφερόντων τους, ιδίως όσον αφορά τις σχέσεις τους με τους προμηθευτές τους».

Προσπαθεί να επιτύχει τους σκοπούς αυτούς «μέσω των νομίμων οδών και πιο συ-

γκεκριμένα δίνοντας γνώμες και πληροφορίες, οργανώνοντας συσκέψεις και συνεδριάσεις, δημοσιεύοντας εκθέσεις, συνάπτοντας συμφωνίες και καταφεύγοντας σε όλα τα νόμιμα μέσα που μπορούν να προαγάγουν τους σκοπούς της ενώσεως».

Τα όργανα της ενώσεως είναι η γενική συνέλευση, που λαμβάνει αποφάσεις, και η διοίκηση, με εξουσία θεσπίσεως υποχρεωτικών διατάξεων περί της εκτελέσεως τόσο των συμφωνιών που συνάπτει η VCH όσο και των κανονιστικών ρυθμίσεων που εκδίδει η γενική συνέλευση. Ασκεί εξάλλου έλεγχο για την «ορθή τήρηση» από τους συμβεβλημένους των υποχρεώσεων που τους έχουν επιβληθεί.

Επ' αυτών των βάσεων η VCH θέσπισε γενική κανονιστική ρύθμιση τιμών και όρων πωλήσεως, για την οποία αρκεί προς το παρόν να λεχθεί ότι, για τις πωλήσεις τσιμέντου σε ποσότητες κατώτερες των 100 τόνων, συνιστούσε καθεστώς ορισμένων τιμών, για δε τις πωλήσεις μεγαλύτερων ποσοτήτων σε τόνους, σύστημα τιμών προσανατολισμού ή «ενδεικτικών» τιμών.

Τις γενικές αυτές διατάξεις συγκεκριμενοποιούν οι κατάλογοι των τιμών, οι οποίες ποικίλλουν ανάλογα με τις προσφερόμενες ποσότητες, την ποιότητα και τη συσκευασία του τσιμέντου, καθώς και τα μέσα μεταφοράς, τους τύπους παραδόσεως ακόμη και την επαγγελματική δραστηριότητα του καταναλωτή.

Εκδόθηκαν, τέλος, εσωτερικός κανονισμός της ενώσεως, πειθαρχικός κώδικας και κανόνες διαιτησίας για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή των κανονιστικών διατάξεων επί θεμάτων τιμών και όρων πωλήσεως.

Αυτό το σύνολο κανονιστικής ρυθμίσεως κοινοποίησε η VCH στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού του Συμβουλίου 17 της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης καθώς και, μεταγενέστερα, τις τροποποιήσεις και συμπληρώσεις που επήλθαν στη ρύθμιση αυτή. Η κοινοποίηση αυτή έγινε για να πετύχει την εξαίρεση που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 85, δηλαδή για να αναγνωρισθεί ότι η επαγγελματική αυτή κανονιστική της ρύθμιση είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 85.

Η Επιτροπή προέβη σε εξέταση των εγγράφων που της κοινοποιήθηκαν έτσι, αλλά, εκτιμώντας ότι δεν συμβιβάζονταν με τους κανόνες του άρθρου 85, αποφάσισε να κινήσει κατά της VCH τη διοικητική διαδικασία του κανονισμού 17, το πρώτο βήμα της οποίας συνίσταται στην ανακοίνωση στην ενδιαφερομένη επιχείρηση ή την ένωση επιχειρήσεων των αιτιάσεων που τους προσάπτονται.

Η ανακοίνωση αυτή, που έγινε στις 26 Ιανουαρίου 1970 και έφερε υπογραφή του γενικού διευθυντή της διευθύνσεως ανταγωνισμού, προκάλεσε στις 29 του Μαΐου 1970 γραπτές παρατηρήσεις από την ένωση.

Ακολούθως, αφού η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές διευκρινίσεις και η VCH απάντησε, εκλήθη η VCH να αναπτύξει προφορικά την άποψή της διά των αντιπροσώπων της, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 17. Η ακρόαση αυτή έλαβε χώρα στις 17 Μαρτίου 1971 και τα πρακτικά της απόφασης εγκρίθηκαν από τους εκπροσώπους της ένωσης με την επιφύλαξη μερικών τυπικών κυρίως διορθώσεων.

Αφού, τέλος, ελήφθη η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής των συμπράξεων, επακολούθησε στις 16 Δεκεμβρίου 1971 η απόφαση της Επιτροπής, την οποία προσβάλλει ενώπιόν σας η VCH και κατά τους όρους της οποίας:

— Διαπιστώνεται ότι αντίκειται στο άρθρο 85 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας: «Οι γενικές διατάξεις επί θεμάτων τιμών, συμπεριλαμβανομένων των τιμοκαταλόγων I έως VI καθώς και οι γενικοί όροι αγοράς και πώλησεως που περιέχονται στην παράγραφο III, άρθρο 10, συμπεριλαμβανομένων και των συμπληρωματικών όρων αγοράς και πώλησεως».

— Δεύτερον, απορρίπτεται η αίτηση εξαίρεσεως την οποία υπέβαλε για τις προαναφερθείσες κανονιστικές ρυθμίσεις η VCH βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 3.

— Η ένωση αυτή, τέλος, εντέλλεται να παύσει αμέσως την ούτω διαπιστωθείσα παράβαση.

Η VCH ζητεί την ακύρωση της ατομικής αυτής απόφασης που απευθύνεται σ' αυτήν. Η Επιτροπή δεν προβάλλει καμία ένσταση απαραδέκτου κατά της προσφυγής και, προσωπικά, θεωρώ ότι είναι πράγματι παραδεκτή τόσο ως προς την ενεργητική νομιμοποίηση της προσφεύγουσας και το έννομο συμφέρον της όσο και σχετικά με την προθεσμία ασκήσεως της προσφυγής.

II — Έκταση της προσβαλλομένης αποφάσεως

Φάση της διαδικασίας

Πριν προχωρήσω σε εξέταση των προβληθέντων ισχυρισμών και, συνεπώς, της νομιμότητας της πράξεως που ήχθη ενώπιον του Δικαστηρίου, θεωρώ απαραίτητο να περιγράψω και να προσδιορίσω το αντικείμενο της διαφοράς.

Πράγματι, μεταξύ των αποφάσεων της ενώσεως εμπόρων τσιμέντου, για τις οποίες η Επιτροπή θεώρησε ότι είχαν ως αντικείμενο και ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς έπρεπε να γίνει διάκριση — και ορθώς έγινε — μεταξύ των κανόνων που θεσπίστηκαν για την παράδοση φορτίων τσιμέντου σε ποσότητες κατώτερες των 100 τόνων και τις πωλήσεις σε ποσότητες 100 τόνων και άνω:

- στην πρώτη περίπτωση η κανονιστική ρύθμιση του κλάδου είχε απλά και σαφώς ως σκοπό να επιβάλλει σταθερές τιμές και όρους πωλήσεως αυστηρά ενιαίους και απαγόρευε στους συμβεβλημένους να καταστρατηγούν άμεσα ή έμμεσα τις διατάξεις αυτές. Η Επιτροπή συμπέρανε από αυτό ότι η ρύθμιση αυτή αφαιρούσε από τα μέλη της VCH κάθε δυνατότητα να καθορίζουν τα ίδια τιμές και όρους πωλήσεως και να προσελκύουν για λογαριασμό τους τις παραγγελίες τσιμέντου, παρέχοντας χαμηλότερες τιμές ή ευνοϊκότερους όρους
- στη δεύτερη περίπτωση, αντίθετα, η VCH περιορίζεται να καθορίζει ενδεικτικές τιμές, απαιτώντας από τα μέλη της

την τήρηση των κανόνων σχετικά με εκπτώσεις τιμών που προβλέπονται σε ένα κανονιστικό πλαίσιο και των όρων πωλήσεως που έχουν θεσπιστεί για παράδοση ποσοτήτων 100 τόνων και άνω.

Αυτό ήταν, τουλάχιστον, το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που ίσχυαν ακόμη κατά το πέρας της διοικητικής διαδικασίας και, ιδίως, κατά το χρόνο εκδόσεως της γνώμης που έδωσε η συμβουλευτική επιτροπή των συμπράξεων. Αλλά, στις 7 Δεκεμβρίου 1971, δηλαδή εννέα ημέρες πριν εκδώσει την απόφασή της η Επιτροπή, η VCH αποφάσισε να καταργήσει τις διατάξεις που είχαν εφαρμογή στις παραδόσεις ποσοτήτων κάτω των 100 τόνων, η διατήρηση των οποίων, ισχυρίζεται, ότι είχε καταστεί αδύνατη λόγω της καταστάσεως της αγοράς, ιδίως δε λόγω του ότι ο έλεγχος εφαρμογής των υποχρεωτικών τιμών δεν μπορούσε πλέον να εξασφαλιστεί.

Τέτοια εξήγηση δεν μου φαίνεται απολύτως ικανοποιητική και παρακινείται κανείς να αναρωτηθεί αν, στην πραγματικότητα, η εγκατάλειψη του συστήματος ορισμένων τιμών δεν οφειλόταν μάλλον στο γεγονός ότι οι πωλήσεις αυτές, που δεν παρουσιάζουν παρά μικρό ενδιαφέρον για τους περισσότερους συμβεβλημένους χονδρεμπόρους, πραγματοποιούνταν, κατά την εποχή εκείνη, σε αυξανόμενη αναλογία από τους μη συμβεβλημένους εμπόρους. Πράγμα άλλωστε που οδηγεί στη σκέψη ότι το καθεστώς των υποχρεωτικών τιμών είχε παύσει να έχει ενδιαφέρον για την ένωση.

Η Επιτροπή, αντίθετα, θεωρεί ότι, αν η VCH παραιτήθηκε από τον καθορισμό υποχρεωτικών τιμών, αυτό οφείλεται στο ότι συνειδητοποίησε ότι η ρύθμιση αυτή δεν συμβιβαζόταν προς τις διατάξεις της Συνθήκης. Είναι αναμφιβόλως ορθό ότι ένα τέτοιο σύστημα με την ακαμψία του συνιστούσε πιο κατάφωρη και πιο άμεση προσβολή του

ελεύθερου ανταγωνισμού από ό,τι το σύστημα ενδεικτικών τιμών. Όποια κι αν ήταν τα κίνητρα της VCH, είναι βέβαιο ότι η ρύθμιση που εφαρμοζόταν στις παραδόσεις ποσοτήτων τσιμέντου κάτω των 100 τόνων καταργήθηκε πριν εκδοθεί η προσβαλλόμενη απόφαση. Δεν αμφισβητείται ούτε το ότι η Επιτροπή έλαβε γνώση της κατάργησης αυτής μόνο εκ των υστέρων. Πρέπει, συνεπώς, να εξαχθούν, από άποψη διαδικαστική, οι συνέπειες της κατάστασης αυτής.

Κατά την άποψη της προσφεύγουσας, η Επιτροπή στηρίχτηκε στο συνδυασμό του συστήματος των υποχρεωτικών τιμών με το σύστημα των ενδεικτικών τιμών για να τα κηρύξει από κοινού αντίθετα προς το άρθρο 85 της Συνθήκης. Η εξαφάνιση ενός από τα συστατικά στοιχεία της γενικής αυτής ρύθμισης στερήσε την προσβαλλόμενη απόφαση από μια αποφασιστικής σημασίας αιτιολογία και εμποδίζει, επομένως, τη διατήρησή της, χωρίς να συντρέχει εξάλλου λόγος να προβληθεί κατά της VCH η αιτίαση ότι αυτή δεν γνωστοποίησε στην Επιτροπή την κατάργηση μέρους των ρυθμίσεων της πριν από τις 16 Δεκεμβρίου 1971.

Θεωρώ, όπως και η Επιτροπή, ότι η άποψη αυτή είναι εσφαλμένη.

Πράγματι, αφενός, η Επιτροπή αιτιολογώντας την απόφασή της, δεν έκρινε ότι το σύστημα των ενδεικτικών τιμών ήταν ασυμβίβαστο προς το άρθρο 85 της Συνθήκης μόνο λόγω της φερόμενης συνάφειάς του με το σύστημα των υποχρεωτικών τιμών. Η ίδια η διατύπωση της αιτιολογικής σκέψης 16, παράγραφος β της απόφασης αυτής που αφορά τις παραδόσεις ποσοτήτων 100 τόνων και άνω και αποτελεί συνέχεια της παραγράφου α της ίδιας αιτιολογικής σκέψης που αναφέρεται στις παραδόσεις ποσοτήτων κάτω των 100 τόνων,

αρχίζει με τη φράση «εν πάση περιπτώσει» και δείχνει σαφώς ότι, κατά το πνεύμα της Επιτροπής, το σύστημα των ενδεικτικών τιμών συνιστά καθαυτό και κατά τρόπο αυτόνομο προσβολή του ανταγωνισμού. Η ανάπτυξη που ακολουθεί έχει εξάλλου ως στόχο να αποδείξει ότι η θέσπιση ενδεικτικών τιμών αποβλέπει στο να επιβάλει στους συμβεβλημένους «ενιαία και συντονισμένη συμπεριφορά», λαμβανομένων υπόψη των πολλαπλών διατάξεων που εφαρμόζονται στους όρους πωλήσεως, τους οποίους αναλύει η προσβαλλόμενη απόφαση και επί των οποίων εξάλλου θα επανέλθω.

Δεν αμφισβητείται, αφετέρου — πράγμα που μου φαίνεται ουσιώδες —, ότι είναι σημαντικός ο αριθμός των πωλήσεων για ποσότητες ίσες ή μεγαλύτερες των 100 τόνων. Αντιπροσωπεύουν το 76% του συνόλου των παραδόσεων των μελών της VCH. Έτσι άγεται κανείς στη διαπίστωση ότι η απόφαση της Επιτροπής δεν καθίσταται άνευ αντικειμένου όταν καταργείται μέρος μόνο των επιμέσων κανονιστικών ρυθμίσεων. Το αντικείμενό της και, κατά συνέπεια, το διατακτικό της πρέπει εφεξής να περιοριστούν στη ρύθμιση για τις ενδεικτικές τιμές και τους όρους πωλήσεως που συνδέονται με αυτές. Όσον αφορά δε την προσφυγή της VCH δεν μπορεί να έχει προφανώς ως αντικείμενο την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, παρά μόνο καθό μέρος η απόφαση αυτή αφορά τη ρύθμιση που παρέμεινε εν ισχύι κατά το χρόνο κοινοποίησης της αποφάσεως.

Από αντικειμενική άποψη, όποιοι κι αν ήταν οι λόγοι που οδήγησαν την VCH να παραιτηθεί από το σύστημα των υποχρεωτικών τιμών, συμμορφώθηκε εκ των προτέρων με την υποχρέωση που της επέβαλε λίγες μέρες αργότερα η Επιτροπή, δηλαδή να τις καταργήσει.

Μπορώ, επομένως, να προχωρήσω στην ουσία της υποθέσεως, αρχίζοντας από την εξέταση της εσωτερικής νομιμότητας της απόφασης.

### III — Εσωτερική νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης

Χωρίς να χρειάζεται να προηγηθεί ανάπτυξη της επιχειρηματολογίας κάθε διαδικού, ανάλυση της οποίας έκανε με σαφήνεια και πληρότητα η έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση, θα ξεχωρίσω τρεις κύριες ερωτήσεις, στις οποίες θα προσπαθήσω να δώσω απάντηση:

Πρώτη ερώτηση: Ποια είναι η φύση και η έκταση των αποφάσεων που έλαβε η VCH;

Δεύτερη ερώτηση: Οι αποφάσεις αυτές έχουν ως στόχο ή ως αποτέλεσμα να εμποδίσουν, να περιορίσουν ή να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό;

Τρίτη ερώτηση: Σε ποιες εμπορικές πράξεις εφαρμόζονται οι αποφάσεις αυτές και μπορεί, ακολούθως, να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν το εμπόριο τσιμέντου όχι μόνο στις Κάτω Χώρες, αλλά το εμπόριο μεταξύ περισσότερων κρατών μελών της κοινής αγοράς;

#### Παράγραφος 1

Είναι γνωστό ότι το άρθρο 85 της Συνθήκης κάνει διάκριση μεταξύ αυτών που συνηθίζεται να αποκαλούνται «οικονομικές συμπτώσεις», τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρή-

σεων, τις αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική. Μέχρι σήμερα το Δικαστήριο αντιμετώπισε συχνότερα διαφορές που αφορούσαν τις συμφωνίες, δηλαδή συμπράξεις που αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεων μεταξύ περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέληγαν σε γραπτές συμφωνίες, με τις οποίες είτε παραγωγοί ή πωλητές είτε παραγωγοί και πωλητές καθορίζουν την αμοιβαία ανάληψη υποχρεώσεων σε ορισμένη αγορά.

Ένα παράδειγμα ως προς την έννοια της εναρμονισμένης πρακτικής έδωσαν οι πρόσφατες υποθέσεις, σχετικά με την αγορά των χρωστικών ουσιών που αποτέλεσαν αντικείμενο των αποφάσεων του Δικαστηρίου της 14ης του περασμένου Ιουλίου: οι επιχειρήσεις, χωρίς να συνάψουν γραπτή συμφωνία, υιοθετούν, συνήθως μετά από συναντήσεις, συσκέψεις και συζητήσεις, μία συντονισμένη συμπεριφορά, ακολουθούν μία εναρμονισμένη πολιτική, την οποία δεν υπαγορεύει η κατάσταση της αγοράς, αλλά η οποία αποτελεί καρπό κοινής βούλησης για δράση.

Η απόφαση ενώσεως επιχειρήσεων συνιστά μία τρίτη κατηγορία συμπράξεων. Στην περίπτωση που οι επιχειρήσεις αντί να δεσμευτούν νομικά με μία συμφωνία μετά από διαπραγματεύσεις, ή να ακολουθούν de facto εναρμονισμένη συμπεριφορά, η σύμπραξη παρουσιάζει εδώ τη μορφή γενικής αποφάσεως, μπορεί να λεχθεί «κανονιστικού χαρακτήρα», που έχει ληφθεί από ένα νομικό πρόσωπο (ένωση ή συνδικάτο) που αποτελεί ένωση παραγωγών ή εμπόρων, με αντικείμενο την προάσπιση των οικονομικών συμφερόντων των μελών του. Η απόφαση της ενώσεως επιχειρήσεων διαφέρει από τη γνήσια και απλή συμφωνία, κατά το ότι οι επιχειρηματίες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που προσχωρούν στην ένωση, αποδέχονται το καταστατικό της και τη δεοντολογία και δεσμεύονται από τις αποφάσεις που λαμβάνονται κατά

πλειοψηφία από τα όργανα της ενώσεως, τα οποία είναι αρμόδια για τη λήψη αποφάσεων ή την εκτέλεση. Αυτό συμβαίνει εν προκειμένω. Στους κόλπους της VCH η αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων ανήκει στη γενική συνέλευση που απαρτίζεται από το σύνολο των εμπόρων τσιμέντου που έχουν προσχωρήσει στην ένωση, δηλαδή τα τακτικά μέλη. Η γενική αυτή συνέλευση λαμβάνει τις αποφάσεις της με απλή πλειοψηφία των παρόντων μελών. Η εκτελεστική αρμοδιότητα ανήκει στο διευθυντήριο, ο πρόεδρος και τα μέλη του οποίου εκλέγονται από τη γενική συνέλευση. Το διευθυντήριο αυτό έχει εξουσία λήψης αποφάσεων που δεσμεύουν το σύνολο των μελών, είτε πρόκειται για εκτέλεση των συμφωνιών που έχει συνάψει η VCH (όπως η περίπτωση της συμβάσεως VCH που ρύθμιζε τις σχέσεις μεταξύ εμπόρων τσιμέντου και ολλανδών ή αλλοδαπών παραγωγών) είτε για ρύθμιση της δραστηριότητας των μελών της, σύμφωνα με τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης, ιδίως στον τομέα των τιμών, των όρων πωλήσεως, των παραδόσεων, των εκπώσεων που μπορούν να εγκριθούν σε συνάρτηση με την παραδοθείσα ποσότητα σε τόνους ή με τα χρησιμοποιηθέντα μέσα μεταφοράς, ή ακόμη με την ιδιότητα των αγοραστών: είναι βιομήχανοι αμμοκονίας, αντικειμένων από σκυρόδεμα ή ειδών από αμιαντοτσιμέντο ή επιχειρήσεις κατασκευής οικοδομών.

Η δεσμευτική ισχύς των αποφάσεων αυτών εξασφαλίζεται από μία σειρά διατάξεων, οι οποίες, αφενός, διευκολύνουν τη διεξαγωγή ελέγχου της δραστηριότητας των μελών και, αφετέρου, παρέχουν στο διευθυντήριο τα μέσα να διαπιστώνει αν τα μέλη συμμορφώνονται με τους ισχύοντες επαγγελματικούς κανόνες: έτσι, τα μέλη της VCH υποχρεούνται να γνωστοποιούν στην ένωση κάθε μεταβολή που επέρχεται στη διοίκηση, τη νομική μορφή ή τους στόχους των επιχειρήσεών τους: έτσι υπόκεινται σε συγκεκριμένους ελέγχους, ιδίως λογιστικής φύσεως: έτσι, σε περίπτωση μη τηρήσεως των κανονισμών της ενώσεως, μπορούν να

υποστούν κυρώσεις, ενδεχομένως χρηματικής φύσεως (πρόστιμα ή χρηματικές ποινές) ή να διαγραφούν από την ένωση: τέλος, όλες οι επίδικες διαφορές που μπορεί να δημιουργηθούν μεταξύ της VCH και των μελών της, ή μεταξύ αυτών, υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα διαιτητικού δικαστηρίου.

Βρισκόμαστε, επομένως, ενώπιον δεσμευτικών αποφάσεων, η εκτέλεση των οποίων εξασφαλίζεται από ένα εσωτερικό πειθαρχικό καθεστώς της ενώσεως και όχι ενώπιον απλών συστάσεων ή οδηγιών μη συνεπαγομένων κυρώσεις.

#### *Παράγραφος 2*

Εμπίπτουν οι επαγγελματικές αυτές αποφάσεις στο άρθρο 85 της Συνθήκης, υπό την έννοια ότι έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την προσβολή του ελεύθερου ανταγωνισμού;

Με βάση τα οικονομικά δεδομένα και αντλώντας επιχειρήματα από τα χαρακτηριστικά της αγοράς τσιμέντου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο ανταγωνισμός στις τιμές δεν συνιστά, εν προκειμένω, παρά δευτερεύον στοιχείο:

- κατ' αρχάς διότι η επίπτωση της τιμής του τσιμέντου είναι εξαιρετικά ασθενής στο συνολικό κόστος μιας κατασκευής: ο ένας από τους εκπροσώπους της VCH ανέπτυξε ιδιαίτερος το επιχείρημα αυτό κατά την προφορική διαδικασία:
- ακολούθως διότι οι εγγυήσεις ποιότητας και ασφαλείας που περιλαμβάνει η αυστηρή τήρηση των κανονισμών της ενώσεως αρκούν για να αποτρέψουν τους

καταναλωτές από την αναζήτηση φθινότερων τιμών απροσδιορίστου προελεύσεως — οι πελάτες δίνουν ιδιαίτερα βάρος στο σήμα κατασκευής·

λήσεις με ζημία είναι προφανώς λιγότερο επιζήμιες, στη χειρότερη περίπτωση, από τη διακοπή λειτουργίας των καμίνων.

— τέλος, επειδή ο ανταγωνισμός στις τιμές είναι πολύ ασθενής, στο ίδιο το στάδιο της παραγωγής, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας των επενδύσεων, και της βαρύτητας του παράγοντα «κεφάλαιο».

Άρα η τιμή αποτελεί πράγματι σημαντικό στοιχείο ανταγωνισμού στην αγορά τιμέ-ντου.

Έτσι, ο ανταγωνισμός πραγματοποιείται κυρίως, αν όχι αποκλειστικά, στο επίπεδο της εξυπηρέτησεως των πελατών. Οι εξηγήσεις αυτές δεν με έπεισαν καθόλου. Το επιχείρημα που αναφέρεται στην ασθενή επίπτωση της τιμής του τιμέντου στο συνολικό κόστος των κατασκευών είναι, κατά τη γνώμη μου, το λιγότερο εύστοχο του οποίου θα μπορούσε να γίνει επίκληση. Δεν θα μπορούσε πράγματι να γίνει ο ίδιος συλλογισμός για πολλά άλλα υλικά ή προϊόντα κρινόμενα μεμονωμένα; Αυτό που έχει σημασία είναι αν οι τιμές αποτελούν συνάρτηση πραγματικού και εφικτού ανταγωνισμού ή μήπως καθορίζονται μέσω συμπράξεων ή επαγγελματικών ρυθμίσεων προς το συμφέρον των πωλητών.

Είναι εξάλλου αναμφίβολα ορθό ότι η ρύθμιση της VCH αποτελεί ασφαλιστική δικλείδα ποιότητας για τους καταναλωτές, καθώς και τακτικού εφοδιασμού και παραδόσεως του προϊόντος, αλλά ασφάλεια, ποιότητος και τακτικός ρυθμός δεν πρέπει οπωσδήποτε να συνοδεύονται από πολιτική τιμών που νοθεύει τον ανταγωνισμό.

Στην πραγματικότητα, το τιμέντο είναι ομοιογενές προϊόν, κατ' εξοχήν δυνάμενο να υποκατασταθεί, και προσφέρεται χύμα, όταν πωλείται σε μεγάλες ποσότητες. Οι κανόνες ποιότητας ανταποκρίνονται σε προδιαγραφές σαφώς καθορισμένες διεθνώς.

Μετά από αυτό, η προσφεύγουσα, που δέχθηκε σιωπηρώς ότι το σύστημα των ορισμένων τιμών δεν συμβιβάζεται προς τις διατάξεις του άρθρου 85 της Συνθήκης, υποστηρίζει ότι, αντίθετα, αυτή η κριτική δεν ισχύει για τις ενδεικτικές τιμές που ισχύουν για παραδόσεις τιμέντου 100 τόνων. Επικαλείται σχετικώς το γεγονός ότι οι συμβεβλημένοι έμποροι αγοράζουν το τιμέντο από τους παραγωγούς σε κυμαινόμενες τιμές και ότι η μόνη υποχρέωση που τους επιβάλλεται είναι να πωλούν με «κέρδος που να μπορεί να αποδειχθεί», χωρίς πάντως να τους επιβάλλεται ορισμένο περιθώριο κέρδους. Συνεπώς, οι τιμές πώλησεως καθαυτές μπορούν να ποικίλλουν ανάλογα με το επίπεδο της τιμής αγοράς και οι παραγωγοί, ιδίως οι αλλοδαποί, έχουν συμφέρον να διαθέτουν τα προϊόντα τους στην αγορά των Κάτω Χωρών σε ανταγωνιστικές τιμές. Επομένως, το σύστημα των ενδεικτικών τιμών δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θίγει τον ανταγωνισμό εφόσον, διαφορετικά από το σύστημα των κατωτάτων ενιαίων και υποχρεωτικών τιμών, αποτελεί απλώς ανοικτό σύστημα υπολογισμού της τιμής κόστους.

Δεύτερον, το υψηλό επίπεδο των παγίων επενδύσεων παραγωγής έχει κυρίως ως συνέπεια να παρακινήσει τους παραγωγούς να χρησιμοποιούν όσο πληρέστερα γίνεται την παραγωγική τους ικανότητα, έστω συγκατατιθέμενοι, τουλάχιστον προσωρινά, σε μείωση της τιμής. Όπως ελέγχθη, οι πω-



Η ανάλυση αυτή της ρυθμίσεως των τιμών στην οποία προέβη η VCH δεν μου φαίνεται σύμφωνη με την πραγματικότητα. Είναι, τουλάχιστον, ατελής.

Κατ' αρχάς, οι ενδεικτικές τιμές, αν και διαφέρουν από τις κατώτατες ενιαίες τιμές, δεν είναι λιγότερο υποχρεωτικές για όλα τα μέλη της ενώσεως και δεν περιορίζουν λιγότερο την ελευθερία τους για εμπορική δράση, εμποδίζοντάς τα να καθορίζουν τα ίδια με πλήρη ανεξαρτησία τις τιμές πωλήσεως. Πρόκειται για τιμές που καθορίζονται με δεσμευτική απόφαση της πλειοψηφίας· απ' αυτή την άποψη, η επίμαχη επαγγελματική ρύθμιση emπίπτει οπωσδήποτε στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 85, του οποίου η παράγραφος 1, στοιχείο α, αφορά ρητά τις συμπράξεις που συνίστανται «στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής».

Η προσφεύγουσα δεν παραλείπει επίσης να επιβάλλει στα μέλη της ένα πλέγμα όρων πωλήσεως με στόχο τον αποκλεισμό της αγοράς τσιμέντου. Αυτό αφορά ιδίως την υποχρέωση που τους επιβάλλεται να εφοδιάζουν προς μεταπώληση μόνο άλλα μέλη της ενώσεως, ή «συγκεκριμένους μεταπωλητές», ώστε να παραμερίζονται οι μη συμβεβλημένοι, όπως και τον κανόνα βάσει του οποίου τα μέλη δεν μπορούν να παραδίδουν στις επιχειρήσεις κατασκευών μεγαλύτερη ποσότητα τσιμέντου από όση είναι απαραίτητη για το οικείο εργοστάσιο. Η VCH, εξάλλου, έχει πλήρη συνείδηση του ότι η ρύθμιση αυτή δίνει αφορμή για κριτική, ώστε, αλλάζοντας θέμα, ισχυρίζεται ότι πράγματι οι ενδεικτικές τιμές δεν τηρούνται.

Όμως, εκτός του ότι είναι πολύ δύσκολο να γίνει δεκτή μια τέτοια διαβεβαίωση, λόγω των αποτελεσματικών μέσων ελέγχου και

του πειθαρχικού οπλοστασίου το οποίο διαθέτει η VCH, δεν μπορεί παρά να γίνει υπόμνηση του ίδιου του γράμματος του άρθρου 85 που απαγορεύει τις συμφωνίες ή αποφάσεις «που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα» να θίξουν τον ανταγωνισμό.

Ο εναλλακτικός χαρακτήρας του αντικείμενου ή του αποτελέσματος έχει ως συνέπεια ότι δεν υφίσταται λόγος να λαμβάνονται υπόψη τα συγκεκριμένα αποτελέσματα μιας συμπράξεως ή μιας αποφάσεως ενώσεως επιχειρήσεων, αν προκύπτει ότι έχει προφανώς ως αντικείμενο να περιορίσει, να παρεμποδίσει ή να νοθεύει τον ανταγωνισμό. Είναι η αρχή που έθεσε το Δικαστήριο με την απόφαση GRUNDIG της 13ης Ιουλίου 1966 και ακόμη κι αν, με άλλες αποφάσεις, διαφοροποίησε τη σκέψη του, δηλώνοντας ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη «το οικονομικό και νομικό περιεχόμενο της συμπράξεως» — απόφαση LTM Maschinenbau ULM, της 30ής Ιουνίου 1966, απόφαση Volk-Verwaecke, της 9ης Ιουλίου 1969. Θεωρώ ότι, εν προκειμένω, η ίδια η ύπαρξη ρυθμίσεως που συνεπάγεται κυρώσεις με στόχο την οργάνωση του εμπορίου τσιμέντου, περικλείοντας τους εμπόρους σε ένα ασφυκτικό και λεπτομερειακό πλέγμα διατάξεων, που αφορούν όχι μόνο την τιμή αλλά και τους όρους πωλήσεως και παραδόσεως, αποκαλύπτει επαρκώς το σκοπό που επιδιώκει η VCH.

Κι αν είναι ανάγκη να προβληθεί άλλο πειστικό στοιχείο, αυτό ανευρίσκεται, κατά τη γνώμη μου, στο γεγονός ότι η ρύθμιση που έχει εκδώσει η VCH ανταποκρινόταν, ακόμη πρόσφατα, τόσο στις συμφωνίες που συνήφθησαν μεταξύ ολλανδών, βέλγων και γερμανών παραγωγών, που συνδέονται με την ένωση αυτή των εμπόρων με τη σύμβαση VCH, όσο και στην οργάνωση από τους γερμανούς και βέλγους εισαγωγείς των πρατηρίων πωλήσεως.

Στην πραγματικότητα, βρισκόμαστε ενώπιον οργανώσεως της αγοράς που αποβλέπει στο να διαφυλάξει, για τους συμβεβλημένους εμπόρους, υπερέχον σε μεγάλο βαθμό μερίδιο στο εμπόριο τσιμέντου και να τους εξασφαλίσει τιμές όσο το δυνατόν πιο προσοδοφόρες.

Αν και αληθεύει ότι, από μερικών ετών, έχει διερευνηθεί σχετικά ο τομέας τον οποίο εκμεταλλεύονται οι «outsiders» αυτό δεν σημαίνει, όμως, ότι τα μέλη της VCH δεν εξακολουθούν να εξουσιάζουν την αγορά, εφόσον διαθέτουν στο εμπόριο τα 2/3 της ποσότητας του τσιμέντου που καταναλώνεται σήμερα στις Κάτω Χώρες.

Δεν διατάζω λοιπόν να δεχθώ ότι οι αμφισβητούμενες επαγγελματικές ρυθμίσεις εμπίπτουν στο άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης.

### Παράγραφος 3

Έρχομαι στο τρίτο ερώτημα: επηρεάζεται το εμπόριο μεταξύ περισσότερων κρατών μελών;

Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η ρύθμισή της δεν εφαρμόζεται παρά μόνον στις εμπορικές πράξεις που πραγματοποιούνται στο έδαφος των Κάτω Χωρών. Πράγματι, η ένωση απαρτίζεται μόνο από ολλανδούς εμπόρους: πρόκειται συνεπώς, ισχυρίζεται, για εθνική οργάνωση αγοράς που δεν υπάγεται στο κοινοτικό, αλλά μόνο στο εσωτερικό δίκαιο. Η εισαγωγή τσιμέντου, εξάλλου, είναι απολύτως ελεύθερη και δεν υπόκειται σε κανένα περιορισμό.

Οι δύο αυτές δηλώσεις είναι ορθές. Αφενός, οι αποφάσεις της VCH δεν επιβάλλονται παρά στις επιχειρήσεις διανομής τσιμέντου που είναι εγκατεστημένες στις Κάτω Χώρες: αφετέρου, η πρόσφατη παραίτηση από την αμοιβαία αποκλειστικότητα, που δημιουργείται με τη σύμβαση VCH μεταξύ των εμπόρων και των εγχώριων ή αλλοδαπών προμηθευτών, είχε ως αποτέλεσμα την ελευθέρωση των εισαγωγών από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Βέλγιο.

Η VCH όμως δεν μπορεί παρά να αναγνωρίσει δύο γεγονότα που είναι βέβαια:

— Πρώτον, η εγχώρια παραγωγή δεν καλύπτει παρά τα 2/3 των αναγκών των Κάτω Χωρών σε τσιμέντο. Πρέπει, επομένως, ανεξαρτήτως κόστους, να εισάγονται στη χώρα αυτή κάθε έτος περισσότερο από ενάμισι εκατομμύριο τόνοι τσιμέντου.

— Δεύτερον, και τα 2/3 αυτού του εισαγόμενου τσιμέντου, δηλαδή περίπου ένα εκατομμύριο τόνους, διαθέτουν στο εμπόριο συμβεβλημένοι έμποροι της VCH και αυτές οι πωλήσεις τσιμέντου υπόκεινται, για το λόγο αυτό, στη ρύθμιση των ενδεικτικών τιμών και των όρων πώλησεως που ανέλυσα πιο πάνω.

Μόνη της η τελευταία αυτή παρατήρησή μου φαίνεται καθοριστική. Αν δεχθεί το Δικαστήριο, πράγματι, ότι οι αποφάσεις της VCH έχουν ως αντικείμενο — και δεν μπορούν πράγματι να μην έχουν και ως αποτέλεσμα — τον περιορισμό του ανταγωνισμού μεταξύ συμβεβλημένων εμπόρων, σε βάρος των καταναλωτών τσιμέντου, αρκεί να διαπιστωθεί ότι οι αλλοδαποί παραγωγοί που επιθυμούν να πωλούν στις Κάτω Χώρες βρίσκονται ενώπιον οργανώσεως

που τους επιβάλλεται και ότι το μεγαλύτερο μέρος του τιμέντου που εισάγουν διακινείται πράγματι μέσω της οργανώσεως αυτής. Οι παραγωγοί αυτοί, για να αποφύγουν αυτή την κατάσταση, θα έπρεπε να μπορούν να απευθύνονται μόνο στους «outsiders», ο αριθμός των οποίων παρουσιάζει ασφαλώς σχετική αύξηση, η δραστηριότητά τους, όμως, απέχει ακόμη πολύ από το να απειλήσει σοβαρά την κυρίαρχη επίδραση της VCH. Γίνεται ευχερώς αντιληπτό ότι κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό στην πράξη και είναι χαρακτηριστικό ότι οι συμβεβλημένοι έμποροι της VCH πωλούν αναλόγως εξίσου εισαγόμενο τιμέντο και τιμέντο που παράγεται στις Κάτω Χώρες.

Εφόσον, επομένως, οι τιμές πωλήσεως αυτού του εισαγομένου τιμέντου καθορίζονται σε ευρεία κλίμακα από τις αποφάσεις της επαγγελματικής ενώσεως, προκύπτει αναγκαστικά επιρροή στα εμπορικά ρεύματα μεταξύ Κάτω Χωρών, αφενός, και Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και Βελγίου, αφετέρου, κατά τρόπο που συντείνει στη στεγανοποίηση της αγοράς και αντίκειται στην οικονομική διεύθυνση που επιδιώκει η Συνθήκη.

Κατά τη γνώμη μου η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας δεν μπορεί παρά να απορριφθεί.

#### IV — Ισχυρισμοί ως προς τον τύπο

Απομένουν προς εξέταση οι ισχυρισμοί ως προς τον τύπο, οι οποίοι προβάλλονται με το δικόγραφο της προσφυγής.

Ο πρώτος ισχυρισμός αναφέρεται στο ότι το έγγραφο της 26ης Ιανουαρίου 1970, με το

οποίο ανακοινώθηκαν στη VCH οι αιτιάσεις κατ' αυτής, δεν υπεγράφη παρά μόνο από το γενικό διευθυντή της διευθύνσεως ανταγωνισμού κατ' εξουσιοδότηση. Τέτοια εξουσιοδότηση είναι παράνομη.

Αρκεί να υπομνησώ ότι το Δικαστήριο ρητώς απέρριψε, με ορισμένες από τις αποφάσεις του της 14ης του παρελθόντος Ιουλίου επί των υποθέσεων των χρωστικών ουσιών, ταυτόσημο ισχυρισμό τον οποίο προέβαλαν πολλές προσφεύγουσες επιχειρήσεις.

Το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι ο γενικός διευθυντής του ανταγωνισμού περιορίστηκε στο να υπογράψει την ανακοίνωση των αιτιάσεων, τις οποίες είχε εγκρίνει προηγουμένως το αρμόδιο για θέματα ανταγωνισμού μέλος της Επιτροπής, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που του είχε εμπιστευθεί η Επιτροπή· ότι ο ανώτερος αυτός υπάλληλος ενήργησε, όχι δυνάμει μεταβιβάσεως αρμοδιότητας, αλλά απλής εξουσιοδοτήσεως προς υπογραφή, την οποία είχε λάβει από το αρμόδιο μέλος. Τέτοια εξουσιοδότηση, άλλωστε, συνιστά μέτρο σχετικό με την εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 27 του προσωρινού εσωτερικού κανονισμού που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 7 της συνθήκης της 8ης Απριλίου 1965 περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής.

Οι εκπρόσωποι της VCH, όταν έλαβαν γνώση της νομικής αυτής καταστάσεως, κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας, επαφέθησαν σχετικώς στην κρίση του Δικαστηρίου.

Η προσφεύγουσα αιτιάται, δεύτερον, την Επιτροπή ότι αιτιολόγησε ανεπαρκώς από τυπικής απόψεως, την απόφασή της, τόσο

όσον αφορά τη δική της αρμοδιότητα, σχετικά με την επιρροή στο εμπόριο μεταξύ περισσότερο κρατών μελών όσο και όσον αφορά το χαρακτήρα των επίδικων ρυθμίσεων, ο οποίος αντίκειται στον ανταγωνισμό.

Το άρθρο 190 της Συνθήκης απαιτεί, ασφαλώς, οι αποφάσεις της Επιτροπής να είναι αιτιολογημένες, αλλά επανειλημμένα το Δικαστήριο έκρινε ότι ο κανόνας αυτός τηρείται όταν οι αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεως επισημαίνουν με σαφήνεια και συνέπεια τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία στα οποία στηρίζεται. Το Δικαστήριο δεν έκρινε, αντιθέτως, απαραίτητο το κείμενο της αποφάσεως να επαναλαμβάνει ρητώς όλα τα σημεία που έγιναν αντικείμενο διαφωνιών κατά τη διοικητική διαδικασία που κινήθηκε σε εφαρμογή του κανονισμού 17 του Συμβουλίου.

Εν προκειμένω, όμως, η προσβαλλόμενη απόφαση επανέλαβε, κατά λέξη και με λεπτομέρειες, κάθε πραγματικό περιστατικό κατά της VCH από την αρχή της διοικητικής διαδικασίας, εφόσον επαναλαμβάνει πιστά τις αιτιάσεις που ανακοινώθηκαν στην προσφυγή.

Από την άποψη αυτή περιέχει ιδιαίτερος διεξοδική και επακριβή αιτιολογία. Η νομική αιτιολογία, η οποία στηρίζεται στην εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης επί των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών, εκτίθεται σαφώς, ιδιαίτερος στις αιτιολογικές σκέψεις 16 και 17 της απόφασης, τόσο όσον αφορά το αντικείμενο των εν λόγω ρυθμίσεων κατά του ανταγωνισμού όσο και την επιρροή στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

Η VCH, απαιτώντας από την Επιτροπή να απαντήσει, στην ίδια την απόφαση, στα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν κατά τη διοικητική διαδικασία, σφάλει, διότι, όπως είχα την ευκαιρία να εκθέσω σχετικά με τις υποθέσεις των χρωστικών ουσιών, τα επιχειρήματα αυτά είναι ακριβώς όσα είχαν προβληθεί προς στήριξη της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου. Η Επιτροπή, κατά το στάδιο της ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασίας, οφείλει με τα υπομνήματά της να αμφισβητήσει ή να ανασκευάσει, αν μπορεί, την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας, χωρίς όμως να έχει καμία υποχρέωση να το πράξει κατά το στάδιο της διοικητικής αποφάσεως.

Δεδομένου ότι δεν μου φαίνεται θεμελιωμένος κανένας από τους ισχυρισμούς της προσφυγής, προτείνω να απορριφθεί η προσφυγή 8/72.